

చెట్టు క్రింద చినుకులు

నింధ్యా సమయంలోని ఆకాశం క్రొత్త పెళ్ళి కూతురు ఎత్తైన నున్నటి బుగ్గ మీద నునుసిగ్గులా అరుణారిమలు సంతరించుకుంటున్నది.

అప్పుడే ఉదయిస్తున్న బాలభానుడి మెత్తటి కిరణాలు శోభనం నాటి కన్నెపిల్ల కళ్ళల్లోని మన్మథ బాణాల్లా వున్నాయి.

ముప్పయి మంది మనుషులతో గుంటూరు నుంచి చీరాలకు బయల్దేరిన ఆర్.టి.సి. బస్సు మొదటి కాన్పుకు పుట్టింటికి వచ్చిన గర్భిణీ స్త్రీలా వుంది.

ముగ్గురు పిల్లల్ని కనగానే యిక వద్దని అడ్డుపడే ఫామిలీ ప్లానింగ్ వారిలా బస్సుకు

అడ్డంగా నిలబడి ఆపమని చేయి పైకెత్తాడు పోలీస్ కానిస్టేబుల్ ఆశీర్వాదం.

అప్పుడే పుట్టిన పసిపిల్లలా కీచుమని అగింది ఆర్.టి.సి. బస్సు.

పోలీస్ కానిస్టేబుల్ ఆశీర్వాదం చేతికి బేడీలు వేసివున్నాయి.

పోలీస్ చేతికి బేడీలు ఏమిటని ఆశ్చర్యపోనక్కరలేదు - ఆశీర్వాదం బేడీలు ఒక ప్రక్క తన కుడి చేతికి తగిలించుకుని, రెండో ప్రక్క కె.డి. నరిసిగాడి ఎడమ చేతికి తగిలించాడు.

“వారంటిదిగో” అన్నాడు ఆశీర్వాదం కండక్టరుతో.

“చిల్లరలేదు!” అలవాటుగా అనబోయిన కండక్టర్ నాలిక కొరుక్కున్నాడు ప్రొద్దున్నే.

“రైట్, రైట్” అంటూనే టింగ్, టింగ్ మంటూ గంట మ్రోగించాడు.

“చ్చి, చ్చి” అని రెండుసార్లు తుమ్మి బయల్దేరింది ఆర్.టి.సి. బస్సు.

గేరు గరగర మంటుంటే, క్లచ్ కరకరమంది.

ముగ్గురు కూర్చునే సీట్లో కూర్చున్నారు పోలీసు దొంగ ప్రక్క ప్రక్కనే, సోషలిజంకి ఇంతకన్నా మంచి ఉదాహరణ దొరకదు.

కునికిపాట్లు పడుతున్న నల్లటతను ప్రక్కన కూర్చున్న దొంగను చూసి వులిక్కిపడి వాళ్ళని ప్రక్కకి జరగమని యిటు వచ్చి తను పోలీసు ప్రక్కన కూర్చుని - కునికిపాట్లు కంటిన్యూ చేస్తున్నాడు.

కునికిపాట్లు పడుతూ, బస్సు ఏమీ కుదుపులేకుండా రోడ్డు మీద నడవటం గమనించి, ‘మునిసిపల్ లిమిట్స్ దాటినట్టున్నాం’ - అనుకున్నాడు: అనుకుంటూనే పోలీసు భుజం మీద తల ఆనించి - చిన్నగా గుర్రు పెట్టాడు కూడాను.

వెనక సీట్లో కూర్చున్న తిరుపతి వెంకటేశ్వర్లు, ఒకసారి గుండు సర్దుకుని ఈ పోలీసూ, ఆ పోలీసూ ఒకటే అనుకున్నాడు. ఆ రోజు రాత్రి తను - భార్యకి నలతగా ఉంటే సైకిలెక్కి ఏమీ గమనించకుండా త్రొక్కుతున్నాడేమో, కానిస్టేబుల్ ఆశీర్వాదం చటుక్కున తనని పట్టుకోగానే చమట పట్టింది.

“లైటేది?” అడిగాడు.

“ఉండాలే - లేదా!” ఆశ్చర్యపోయాడు.

తల పంకించాడు ఆశీర్వాదం, మీలాటి వాళ్ళని చాల మందిని చూశాం అన్నట్టుగా.

“స్టేషన్కి రండి!” అన్నాడు సైకిల్ తీసుకువెడుతూ.

“లైటు వెలిగించే వుంచాను - కాని సైకిల్కి తగిలించటం మరచి పోయాను - తెస్తాను నా సైకిలిచ్చేయ్యండి” బ్రతిమిలాడాడు.

ఆశీర్వాదం నవ్వాడు.

“రేపు కోర్టులో చెప్పుకోండి అవన్నీ - ఫైను తగ్గిస్తారు. యింట్లో లైటు మరచిపోయానంటే.”

మళ్ళీ నవ్వాడు ఆశీర్వాదం.

తిరుపతి వెంకటేశ్వర్లు చాల క్విక్ గా ఆలోచించాడు.

చటుక్కున జేబులోనుంచి పావలా తీసి “కాఫీ త్రాగండి సార్!” అని చేతిలో వుంచబోయాడు.

ఆశీర్వాదం అదోలా చూశాడు వెంకటేశ్వర్లుని. ‘లంచం యిస్తావా - నేనలాంటి వాడిని కాదు!’ అని దాని భావమేమో అనుకున్నాడు వెంకటేశ్వర్లు.

“రేపు కోర్టులో ఏ పది రూపాయలో ఫైన్ వేస్తే తెలుస్తుంది - పావలా ఇస్తున్నాడు పెద్దమనిషి!” గాలితో మాట్లాడుతున్నాడు ఆశీర్వాదం. వెంకటేశ్వర్లుకి గాలి, ధూళి మీద నమ్మకం వుంది.

వెంటనే “ఇది వుంచండి సార్” అన్నాడు వెంకటేశ్వర్లు - ఆశీర్వాదం చేతిలో రెండు రూపాయల నోటు వుంచి.

పరుల సొమ్ము పాము వంటిది అనే నమ్మకంగల ఆశీర్వాదం వెంటనే వెంకటేశ్వర్లు సైకిల్ ను వదిలేశాడు. రెండు రూపాయల నోటు కాకీ నిక్కరులోకి తోసేస్తూ - “ఇంకెప్పుడూ లైటు లేకుండా వెళ్ళద్దు!” అన్నాడు.

వెంకటేశ్వర్లు వెళ్ళటానికి సిద్ధపడి సైకిల్ కెక్కిబోయి, జేబులో యింకో రెండు రూపాయల నోటు లేదని గుర్తుతెచ్చుకుని, కనుచూపు మేర దాకా సైకిల్ ని నడిపించుకుని వెళ్ళాడు.

యింకోసారి గుండు సర్దుకుని, ‘ఈ పోలీసూ, ఆ పోలీసూ ఒకడే అనుకున్నాడు మళ్ళీ. ఏపుగా పెరిగిన పచ్చటి పొలాలు అందమైన కన్నెపిల్ల యవ్వనంలా విరగబడుతున్నాయి.

ప్రక్కనే వున్న పంట కాలువ లేత పెదవుల అందమైన చిన్నదాని తియ్యటి నవ్వులా గలగల పారుతున్నది.

“ఈ చచ్చినాడు యింకా సుఖంగానే వున్నాడా!” ఆడవాళ్ళకి ప్రత్యేకించిన ముందు సీటు మగాళ్ళకి వదిలేసి వెనక మగాళ్ళ సీటులో కూర్చున్న రత్తమ్మ అనుకుంటున్నది.

“ఒక వీశెడు వంకాయ లియ్యవే!” అనేవాడు ప్రతి రోజూ ఆశీర్వాదం.

“లేవు!” అన్నది మొదటి రోజు రత్తమ్మ.

“స్టేషన్ కి నడు - రోడ్డు మీద అడ్డంగా కూర్చుని కూరలమ్ముతున్నావ్ - నీ బాబు సొమ్ములాగా - ”

రోషం వచ్చింది రత్తమ్మకు “నడు” అంది లేస్తూ.

“వెర్రి మొఖమా బుర్రలేని నాయాల!” రంగయ్య ఆశీర్వాదం చేతిలో ఓ అర్థరూపాయి వుంచి - అన్నాడు రత్తమ్మతో.

“కొత్త గిత్త గదరా - ఎగిరెగిరి పడుతున్నది” అన్నాడు ఆశీర్వాదం - రంగయ్యతో.

రంగయ్య, రత్తమ్మ చెవిలో జ్ఞానోపదేశం చేశాడు - రంగయ్య వాళ్ళకు శ్రీకృష్ణుడు కులదైవం.

రత్తమ్మ మరి నోరెత్తకుండా - వీశెడు వంకాయలు భక్తి పూర్వకంగా ఇచ్చింది.

ఆశీర్వాదానికి - మనసులో తిట్టుకుంటూ.

ఆశీర్వాదం ఆశీర్వాద ఫలితంగా రోజూ ఆశీర్వాదానికో - అనుమానంకో దక్కు
యివ్వటం అలవాటు చేసుకున్నది.

“పాపిష్టి సొమ్ముతో ఎట్లా వుంటున్నాడో!” అనుకుంది రత్తమ్మ.

ఆశీర్వాదం ఆలోచిస్తున్నాడు. పెద్దపిల్లాడికి ఉద్యోగం యిప్పించమంటే అయిదొందలు
లంచం అడిగాడు ఆ ఆఫీసర్. చాలీచాలని తన జీతంతో ఎన్నని చూసుకుంటాడు. ఆ
అయిదు వందలూ ఎలాగా సంపాదించటం అనే ఆలోచిస్తున్నాడు.

చాల రోజుల తర్వాత పుట్టింటికి వచ్చిన ఆడపడుచులా ఆనందంగా పొన్నూరు
డిపోలో ఆగింది ఆర్.టి.సి. బస్సు. ఎందుకో అక్కడ ఆగిన బస్సులు తొందరగా కదలవు.

“పదిహేను నిమిషాలు ఆగుతుంది సార్. కాఫీ టిఫిన్ కి టైముంది సార్ - దిగండి
సార్!” అరుస్తున్నాడు అక్కడి కాంటీన్ కి సంబంధించిన ఒక ముసలతను.

డ్రైవరూ, కండక్టరూ అప్పటికే ఇండ్లీ సాంబార్ లో పడ్డారు.

పండగకి అత్తగారింటికి వెడుతున్న కళ్ళజోడు చిన్నవాడు కొత్త పెళ్ళాం కళ్ళ (జోడు)
ముందు కదలాడింది కాబోలు -

‘బయల్దేరి గంట కాలేదు అప్పుడే కాఫీనా? గంటకు వంద మైళ్ళు పోయే బస్సులు
వస్తేగాని భారతదేశం బాగుపడదు’ అనుకుంటున్నాడు.

టెర్రిన్ పాంటు కుర్రాడు ఆంధ్ర పత్రిక కొనుక్కొచ్చి అందులో ‘ఫలానా డబ్బుగల
ఆయన యింటి మీద యిన్ కమ్ టాక్స్ అధికారుల దాడి! చదివి “ఇందిరాగాంధీ - శక్తి-
శక్తి కదండీ- ఆడదని పేరేగాని - యిక కొన్నాళ్ళలో అమెరికాలో లాగానే మన దేశంలో కూడా
బీదవాళ్ళుండరు!” అంటున్నాడు.

ఇన్ కమ్ టాక్స్ అధికారుల దాడి అన్నమాట వినగానే వులిక్కిపడ్డ ఖద్దరు లాల్చీ ఆ
మాట మరచిపోవటానికి ప్రయత్నం చేస్తూ “మా బామ్మరిది అమెరికాలోనేగా ఉన్నది.
అక్కడ బీదవాళ్ళే కాదు - ముష్టివాళ్ళు కూడా వున్నారట!” అన్నాడు - ఆపోజిషన్ లీడర్ లా
ఫోజెపెట్టి.

డిపో ముందరి తారు రోడ్డు - సవరం పెట్టుకునే అవసరం లేని పడుచుపిల్ల -
పాడుగాటి జడలా నల్లగా నిగనిగ లాడుతున్నది.

ఆకాశంలోని మబ్బులు ప్రియురాలి గుండ్రటి నున్నటి శరీరం మీద జార్జెట్ చీరలా
మెత్తగా జారుతున్నాయి.

కండక్టరూ, డ్రైవరూ బస్సు ఎక్కటం చూసి, ‘ఐయామ్ కమింగ్ డార్లింగ్, మై స్వీటీ’
కళ్ళు మూసుకుని తన్మయత్వం అనుభవించాడు - అత్తారింటికి పోతున్న కళ్ళజోడు
చిన్నవాడు.

కె.డీ. నరిసిగాడు ఆలోచిస్తున్నాడు. తన పెళ్ళాం, అరుగురు పిల్లలూ మళ్ళీ ఎలా
గడుపుతారో ఈ నాలుగు నెలలూ - ప్రతీసారి వాళ్ళ ఆకలి చూడలేకా, ఎండ వానలకి ఏమీ

సత్కం మందపాటి కథలు

అభ్యంతరం చెప్పని ఆ గుడిసెలో వుండలేక, ఫాషన్ల పేరుతో డబ్బున్నవాళ్ళు కప్పకోకుండా వదిలేసే శరీర భాగాలను కప్పకోవడానికి గుడ్డల్లేక సిగ్గుపడే తన భార్య ముఖంలోకి చూడలేక, తను తనకి చాతనయిన దొంగతనం చెయ్యటం, పోలీసులకి దొరకటం మామూలయిపోయింది. ఒకసారి జైలుకి వెళ్ళిన వాడు మంచి మనిషిగా మారినా దొంగ వెధవ క్రిందే లెక్క - అందుకే తను అఖిరికి సైకిల్ షాపులో గాలి కొట్టటానికి కూడా పనికిరావటంలేదు. అందుకే జేబులు కొడుతున్నాడు. ఎప్పటికీ మారుతుందీ జీవన సరళి.

కుడి భుజం మీద దురద పుట్టి ఎడమ చేత్తో గోక్కుంటున్నాడు కే.డి నరిసిగాడు. అతని ఎడమ చేతికి తన కుడి చేతికీ కలిపి బేడీలు వుండటం వల్ల సణుక్కుంటూ తన కుడి చేతిని ఎత్తి అతనికి వీలుగా వుంచాడు ఆశీర్వాదం.

నరిసిగాడు నవ్వాడు అర్థవంతంగా .

“మనిద్దరికీ బేడీలు వున్నాయి సార్, కాపోతే నేను దొంగని - మీరు పోలీసు”

“నోర్మ్యు!” అన్నాడు ఆశీర్వాదం.

ముందు సీట్లో కూర్చున్న హిమాంబీ చటుక్కున వెనక్కి తిరిగి చూసింది.

“మళ్ళీ జైలు కెడుతున్నావా నర్సీ” అనబోయి వాడు యింకా ఏదన్నా అని పది మందిలో తన పరువు తీస్తాడేమో అనుకుని వూరుకున్నది హిమాంబీ.

కాని గారపళ్ళు బయటపెట్టి “ఏం మామా - బాగున్నావా - ఈమధ్య దరిసినాలేం లేవు!” అన్నది ఆశీర్వాదంతో.

ఆశీర్వాదం మాట్లాడలేదు. ఒకసారి చుట్టూ చూసి “నోర్మ్యువే” అన్నాడు నెమ్మదిగా.

మూతి ముడుచుకుని ముందుకు తిరిగింది హిమాంబీ.

ఎన్నిసార్లు తన సొమ్ము తిన్నాడో ఆశీర్వాదం.

కురుపులూ, కుష్టు , రోగాలూ, రొష్టు అన్నీ భరించి - అందర్నీ భరించి - అంతా అర్పించి - తనేదో సంపాదించుకుంటుంటే ఆ సంపాదన డాక్టర్లకీ, పోలీసులకీ చాలటం లేదు. యికనేం తింటుంది. అసలు వీళ్ళకోసమేనా తన సంపాదన అనిపిస్తుంటుంది అప్పుడప్పుడు.

ఆ రోజు రాత్రి బాగా గుర్తుంది. పక్కవూరి ప్రెసిడెంటుగారు తనతో వున్నారు. అప్పుడే తలుపులు దబదబా బాదాడు ఆశీర్వాదం.

పదవికి ప్రెసిడెంటయినా ఆయన పరువు గజగజా వణికింది. ఆయన కిలాంటివి అలవాటు లేదుట. యిలాంటివంటే - అసలు అని కాదు - దొంగచాటుగా అని.

హిమాంబీకి మామూలే - భయపడాల్సిన విషయంమేం కాదు. కాకపోతే కొంత ఖర్చు.

తలుపు సగం తెరిచి తల బయటకు నెట్టింది.

“అడ్డులేవ్వే... లోపల ఎవరూ...” అన్నాడు ఆశీర్వాదం రీవిగా కర్ర తిప్పి.

“ఎందుకూ నీ మామూలు నీ కిస్తానుగా లోపల ఎవడుంటే నీకేం!” అన్నది బింకంగా.

నవ్వాడు ఆశీర్వాదం.

“అదిగాదే పిచ్చి నాయలా - దొరబాబయితో అక్కడ కూడా కాస్త...”

“నాకిష్టం లేదు!” అన్నది మరి బింకంగా.

“అయితే నడు స్టేషన్కి!” తలుపు తోసుకుపోబోయాడు.

ప్రెసిడెంటుగారు హిమాంబీని కేకేశాడు - అతన్నక్కడే వుండమని చెప్పి లోపలకు వెళ్ళింది.

వెంటనే బయటకు వచ్చి రెండు పదులు అతని చేతిలో పెట్టి ‘ఆయన యిమ్మన్నారు!’ అన్నది.

ఆశీర్వాదం నోట్లు అందుకున్నాడు.

“మరి నీ వాటా?” అడిగాడు.

ఇంకో రెండు రూపాయలు చేతిలో పెట్టింది.

“యింకా ఎంతసేపు వుంటాడు?” అడిగారు.

అదోలా చూసింది హిమాంబీ - “ఇంకా ఏం వుంటాడు - హడల గొట్టావుగా బయలుదేరటానికి సిద్ధంగా ఉన్నాడు!”

“సరే నువ్వు సిద్ధంగా వుండు - పది నిమిషాల్లో వస్తాను.”

ఆశీర్వాదం నాలుగిళ్ళవతల మాణిక్యం యింటి తలుపు తడుతున్నాడు.

ప్రెసిడెంటు వెళ్ళిన అయిదు నిమిషాలకి వచ్చాడు ఆశీర్వాదం.

“డబ్బు లిచ్చానుగా!” అన్నది హిమాంబీ.

“ఇస్తే - ” అంటూ తలుపు వేశాడు ఆశీర్వాదం.

హిమాంబీ మళ్ళీ ఒకసారి తనలో తనే వణుక్కుని కిటికీలో నుంచి బయటకు చూస్తున్నది.

ఆశీర్వాదం ఆలోచిస్తున్నాడు. తన కూతురికి ఘనంగా పెళ్ళి చేయాలి. అందరి ఆడపిల్లల లాంటిది కాదు తన కూతురు. ఈగ వాలనివ్వకుండా అపురూపంగా పెంచాడు - కానీ కట్నం కనీసం రెండు వేలయినా యివ్వాలి. ఎలా - తనదా పెద్ద సంసారం ఈ రోజుల్లో జీతం ఏ మూలకి? పై సంపాదన ఉన్న ఏమీ చాలటం లేదు. రోజులు గడపటానికి యిబ్బందిగా వుంది. మరి పెళ్ళి ఎలా చేస్తాడు?”

“సోడా సోడా - నిమ్మకాయ సోడా - ”

“వేయించిన పప్పు - వేరుశనగపప్పు”

“ఎవరికంటే - జీడిపప్పు”

“తడిదం - మరువం”

‘అదిగో దిగండి సార్ - అరే ఏమిటది? ముందు దిగేవాళ్ళని దిగనివ్వండి అలా నివి గదా నువ్వు కూడా అలా - చాలా సేపు’

ఆగుతుందయ్యా ఎందుకంత తొందర - చీరాలకు టిక్కెట్టా? చిల్లర లేదు. తెచ్చుకో - ఆవును - లేదు మేంమాత్రం ఎంత మందికని ఇస్తాం? దేశంలో చిల్లర కొరత ఉందని తెలీదూ? మీకు పదిహేను పైసలు యివ్వాలా - దిగండి యిస్తాను. పది పైసలు వుంటే యివ్వండి. పావలా యిస్తాను. లేదా అయితే, లేదు. అవును లేదండీ. నన్నేం చేయమంటారు?

“దిగవయ్యాం పదిహేను పైసల కోసం పాతిక మందిని ఆపావు!”

“మీకేమండీ - పదిహేను పైసలు నాకు కదా రావలసింది. తనది కాకపోతే ... ఏమండీ కానిస్టేబుల్ గారూ మీరు చెప్పండి.”

“ఉండవయ్యా ఈ దొంగ వెధవ ఎక్కడ పారిపోతాడో అని నే చస్తుంటే” జనాన్ని త్రోసుకుంటూ బస్సు దిగుతున్న ఆశీర్వాదం విసుక్కున్నాడు.

“చీరాల ఒకటి!” జేబులో చేయి పెట్టగానే “పర్స - నా పర్స ఎవడో దొంగ వెధవ కొట్టేశాడు, పట్టుకోండి” అరిచాడు సిల్కుచొక్కా ఆయన.

“జాగ్రత్తగా ఉండవద్దుటండీ ఎవర్నని అడుగుతాం యిప్పుడు,”

“అరవై రూపాయల దాకా వున్నాయండీ. అందర్నీ వెతకండి - తన్నండి - ఆ దొంగెవరో కనుక్కుని.”

“యిప్పుడే కదండీ - పోలీసతను ఒక దొంగను తీసుకెడుతుంది - ఆ వెధవే..”

“ఛ - ఒక చేతికి బేడీలు వుండగా, మళ్ళీ దొంగతనం చేస్తాడా వాడు! అందులో ప్రక్కనే పోలీసు కూడా వున్నాడు.”

“ఏమో - ఏం చెబుతాం ఈ రోజుల్లో - వాళ్ళిద్దరికీ వాటాలున్నా వుండవచ్చు - ”

“ఛ ! అలా అయివుండదు లేండి - యిక్కడే ఎవరో .”

“తన్నండయ్యా - ఎవడు తీశాడో కనుక్కుని...”

అంతా గోలగా వుంది.

అత్తారింటికి పోయే కళ్ళజోడు చిన్నవాడు వూరు చేరేంకదా అన్న హుషారులో ఈల వేశాడు, పెళ్లాన్ని చేరబోయే ఉత్సాహంలో ముందుకు అడుగు వేశాడు. కొత్త జంటని ఆశీర్వదించటానికా అన్నట్టు హఠాత్తుగా పెద్ద వాన పడింది.

గబగబా పరుగెత్తి ప్రక్కనే వున్న చెట్టు క్రింద తలదాచుకున్నాడు.

దూరాన బస్సు దగ్గర - దొంగతనం చేశాడనే నెపం మీద ఎవరో ముష్టి వెధవని పట్టుకుని సినిమా హీరోల్లా తంతున్నారంతా. కాని వాడి దగ్గర డబ్బు దొరకలేదు - వాడు ఏడుస్తున్నాడు.

వాన బాగా పడుతున్నది.

చెట్టు క్రింద తనతోపాటు బేడీలు వేసుకున్న పోలీసూ, దొంగా కూడా తలదాచు కుంటున్నారు. ఏదో చెప్పకుని నవ్వుకుంటున్నారు.

వాన పడకుండా ఏదో రక్షణ యిస్తుందని, చెట్టు క్రింద చేరితే చెట్టు గాలికి అటూ, ఇటూ వూగటం వల్ల బయటపడే చినుకుల కన్నా ఎక్కువే పడుతున్నాయి చెట్టు క్రింద చినుకులు.

